

Opregte

HAARLEMSCHE

van

Zaturdagsche

COURANT

1 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: / 5 in de drie maanden.

WIENEN 29 Augustus.

De oostenrijksche gezant bij de turksche Regering, baron v. Rechberg-Ostarr, bevindt zich hier ter stede, en heeft een zeer langdurig mondgesprek gehad met den presidenten minister v. Rechberg. De eerstgenoemde staatsman zal zich nu werkelijk eerlang weder naar Konstantinopel begeven, ten einde in de belangen der oostenrijksche ambassade te voorzien. — De oostenrijksche gezant bij de fransche Regering, vorst Metternich, wordt dezer dagen alhier verwacht, en de fransche gezant bij ons Hof heeft deze hoofdstad, met verlof, voor eenige weken verlaten.

— Naar men thans verneemt, is het gerucht, dat, in geval Garibaldi met zijne strijdkrachten een aanval op het gebied van den Kerkelijken Staat mogt ondernemen, Oostenrijk zich bereid zoude betonen, om, in verband met de pausselijke troepen, den dictator te bevechten, niet geheel ongegrond geweest. Eene overeenkomst in dien zin is werkelijk ontworpen, en de onderhandelingen dewegens met het Hof van Rome waren inderdaad vrij ver gevorderd. Het ontwerp zou wellicht tot stand zijn gekomen, zonder de bijeenkomst te Töplitz, bij welke het beginsel van niet-interventie ook door Oostenrijk is aangenomen.

Oostenrijk bepaalt zich alzoo tot maatregelen van verdediging, en zal tot dat einde zijne krijgsmagt in de oostenrijksch-italiaansche Staten aanzienlijk versterken. Het bestuur van den zuidelijken spoorweg heeft last bekomen om maatregelen te nemen tot het vervoer van 60,000 man troepen, die deels naar het Venetiaansche, deels naar de kusten van Dalmatie bestemd zijn. — De in Hongarije aanwaaige ruitarij zal met eenige regimenten worden versterkt, en sedert den moord van den Vorst van Montenegro hebben de oostenrijksche troepen aan de grenzen in dat oord almede eenige versterking bekomen.

VAN DEN RIJN, 30 Augustus.

Men meldt uit Gotha, dat den 27^{den} dezer, op den middag, het kasteel Friedenstein in brand is geraakt, en dat deze brand zoo zeer heeft toegenomen, dat het gebouw ten vier uren met grof geschut heeft moeten worden ter neder geworpen. Het slot bevatte eene kerk, met grafteekenen van verscheidene vorstelijke personen; een schouwburg; de vergaderplaatsen van de lands-overheidspersonen; een museum; het ene boekery van 200,000 banden; een kabinet; verzamelingen van schilderijen, platen en naturalien; eene bibliotheek van afgietsels van antieke standbeelden. Wat van deze kostbaarheden over is, is niet bekend.

— Indien men bijzonder berigten uit Italië, van het laatst der maand Augustus, door een zeer geacht duitisch dagblad medegedeeld, mag gelooven, hebben er, in de tegenwoordige dagen, hoogst treurige gebeurtenissen ten platten lande in het Napelsche plaats. In deze berigten wordt, onder anderen, gemeld, dat in de week voor den 19^{den} dezer maand, in Matera, de menigte te hoop is geloopt, om zich van eenige voormalige staatseigendommen meester te maken, welke, zoo het gerucht wilde, op eene onregmatige wijze in handen van bijzondere personen waren geraakt. Deze personen waren zekere Gattini en zijn vriend Laurent, een fransch muzikmeester. Zij werden weldra in het huis van den eerstgenoemden bestormd, en meenden zich te kunnen verdedigen, met springende granaten onder de menigte te werpen. Deze ontbrande daarop in woede, brak de deur open, sleepte de beide genoemde personen naar buiten, en sneed hen daar, onder de vreeslijkste martelingen, in stukken. Nog twee anderen zijn de slagtoffers van de woede des volks geworden, terwijl de gendarmes dit misdadig bedrijf aanzagen, zonder zich te roeren. De menigte is daarop naar het wachthuis der nationale garde geloopt; heeft dezelve verjaagd, de driekleurige vlag nedergeworpen en de witte van opgestoken. Vervolgens heeft men een begin gemaakt met de verdediging van de grondbezittingen, 't welk aanleiding heeft gegeven tot vernieuwde ergerlijke tooneelen. De overheidspersonen waren gevlugt, en het hoog bewind scheen zich de zaak niet aantetrekken.

PARIJS, 29 Augustus.

Het ontbreekt niet aan allerlei zeer tegenstrijdige berigten, zoo omtrent het in Napels voorgevallene, als omtrent de stemming der gemoederen daar ter stede. In sommige berigten komt voor, vooreerst dat men spoedig zal vernemen, dat de militaire magt zich tegen den Koning heeft verklaard; en verder, dat de graaf van Syracuse aan zijnen koninklijken heer een brief heeft geschreven, waarin de algemeene toestand wordt uiteengezet en de Monarch wordt aangespoord, om, ten einde noodeloos bloedvergieten te voorkomen, zich uit eigene beweging te verwijderen, en op die wijze het voorbeeld te volgen van de Hertogin van Parma, die, na eenige maanden een jaar geleden, bij het naderen van het fransch-sardinijsche leger, hare Staten heeft verlaten.

De meeste italiaansche dagbladen, die op 25 en 26 Augustus in het licht zijn verschenen, vermelden bijzonderheden, waaraan zou moeten worden afgeleid, niet alleen dat de napelsche troepen, die zijn gezonden ter bestrijding van Garibaldi, blijken hebben gegeven van meer dan gewone slauwhartigheid, maar zelfs dat zij op de hand van den dictator zijn en de eerste de beste gelegenheid zullen te nut nemen om tot hem overteelopen. Zoo moeten te Reggio de artilleristen der citadel aanvankelijk vrij dapper hebben gestreden, doch ten laatste bepaald

dienst hebben geweigerd. De kapitulatie van twee brigades te Pizzo en te Monteleone zou in de hoofdzak niets anders zijn geweest, dan de aansluiting van die krijgsmagt aan Garibaldi. In de hoofdstad Napels zelve moeten eenige officieren den heer de Villamarina de verzekering hebben gegeven, dat zij met hart en ziel de belangen van Sardinië, als zijnde die van het gemeenschappelijke Italië, zijn toegedaan. Eené depeche van gisteren, uit Florence alhier ontvangen, houdt in, dat de dictator Garibaldi, na de koninklijke troepen te hebben verslagen, naar Napels in aantocht was, terwijl de insurgenten uit Basilicata naar Salerno trokken.

De legitimistische en clericale organen twijfelen aan de gegrondheid dezer opgaven en het ontbreekt dan ook hier niet aan personen, die overtuigd zijn, dat, 't zij te Genua, 't zij te Palermo, agenschappen worden gevonden, die valsche telegrafische berigten verspreiden. In sommige particuliere correspondentien komt voor, dat aan de trouw van het napelsche leger niet behoeft te worden getwijfeld, en die krijgsmagt steeds volkomen gezind is om haar leven te wagen voor den constitutionelen Troon en het beginsel der autonomie van Napels. Tot dusver zou echter van die trouw nog niet veel zijn gebleken, 't welk dan ook, volgens het Journal des Débats, niets verwonderen zou zijn, vermits het een vaste regel is, dat de geheele wereld diegenen verlaat, welke zich zelven verlaten.

Gelijk is medegedeeld, is het te Florence uitkomende orgaan van Mazzini, genaamd *Unita italiana*, in beslag genomen, wegens het plaatsen eener verklaring van dien volksleider. Daaruit blijkt, dat hij het is geweest, die een aanslag tegen de Kerkelijken Staat heeft voorbereid, welke door de waakzaamheid van het sardinijsche gouvernement is verijdeld geworden. Volgens Mazzini, is de bekende circulaire van den minister Farini het gevolg geweest van dat mislukte ontwerp. Hij aarzelt dan ook niet om de staatkunde der sardinijsche bewindlieden te bestemmen met den naam van anti-italiaansch, en tevens te brandmerken als de verloochening van elk beginsel, waardoor de deur voor de regeringloosheid wordt opengezet.

Verder zegt de genoemde volksleider, dat het menschedom naar pligt en geweten heeft uitgemaakt, dat de Regeringen van den Paus, van Oostenrijk en van Napels den ondergang verdiend hebben, zoodat hij, die aan dezelve den genadeslag toebrengt, een heilig vonnis uitvoert, terwijl diegenen, welke den slag keert, het kwade beschermt. Mazzini verwijt de Regering te Turin, dat zij zich aan het buitenland heeft aangesloten, alleen om in dien storm het sardinijsche Koninkrijk te redden; — dat zij handel drijft, in Staten en annexoert om te kunnen verkoopen. Mazzini verlangt, dat men hem en zijne medestanders de vrije hand zal laten, en verkondigt, dat, ingeval Sardinië mogt blijven voortgaan op den thans ingeslagen weg, en Italië op den duur zal willen onderwerpen aan de grillen van eenen Napoleon, of van wien dan ook, — hij en de zijnen niet zullen wijken, vermits zij het nationale instinct van het geheele jeugdige Italië voor zich hebben; — dat zij het waarachtige vereenigde Italië willen, en wel kunnen worden gebroken, maar niet zullen buigen; — dat, wat Sardinië ook moge doen, Italië hen zal hooren, en zij ten laatste zullen slagen. „Wat God en het volk wil (dus eindigt Mazzini) kunnen de menschen niet veranderen.”

De constitutionele liberalen zijn zeer verstoord over deze verklaring en beweren, dat Mazzini, wrevelig omdat niemand meer op hem let, eene poging heeft willen aanwenden om weder van zich te doen spreken. Zij werpen dien volksleider voor de voeten, dat hij de kwade genius is van Italië en, terwijl Garibaldi strijdt en handelt, in de stilte van zijn kabinet opruijende vertogen opstelt, die Italië ten ondergang kunnen voeren.

— In brieven van 20 Augustus uit Alexandrie komt voor, dat de rust in Egypte niet is verstoord geworden; — dat de Onderkoning gastvrijheid heeft verleend aan vele Christenen, die uit Syrie naar zijne Staten zijn gevlugt, en dat gestrenge bevelen zijn gegeven om die lieden krachtadig te beschermen tegen alle aanslagen van den kant der dweepzieke Muzelmannen.

— Het Journal des Débats zegt, dat men niet weet, in hoever de rede van den graaf de Persigny zou moeten worden beschouwd als de uitdrukking der zienwijze van het gouvernement, maar dat de graaf een verstandig woord heeft laten hooren, en uit dien hoofde alleen reeds indruk heeft moeten maken in een tijd, dat van alle zijden de dolzinnigste ontwerpen worden voorgestaan omtrent territoriale wijzigingen, verovering van grondgebied en wat des meer zij. Die van de Débats verkondigen, dat ook zij, even als de graaf de Persigny, den vrede verlangen, en dat onder anderen de zienwijze van dien staatsman over de grenslijn van den Rijn wel geschikt is om in Duitschland een heilzamen indruk te maken. Zij betreuren het inmiddels, dat de graaf, die zich zoo geruststellend over de buitenlandsche aangelegenheden heeft uitgelaten, een volledig stilzwijgen heeft bewaard omtrent de wenschelijkheid der ontwikkeling van de binnenlandsche instellingen. Volgens de Débats kan men niet gewagen van eene vredelievende staatkunde, zonder tevens te bedenken, dat vrede de zucht naar vrijheid dagelijks sterker doet worden.

— Gisteren heeft het Journal des Débats aangemerkt, dat, ingeval de Koning van Napels een Parlement had gehad, hij vermoedelijk Sicilië niet zou hebben verloren. Hierop antwoordt heden het ultramontaansche hoofdorgaan *Le Monde*; dat, ingeval de Koning van Napels een Parlement had gehad, hij mogelijk door hetzelfde zou zijn gered geworden op de wijze, als in der tijd Koning Lodewijk Philippe door het fransche Parlement is gered. Dat blad

verkondigt, dat men hier te lande nu sedert twaalf jaren de vruchten plukt van het parlementarismus; — dat het die vruchten vrij bitter vindt, en meent te mogen vragen, of zij door die van de Débats aangenaam worden bevonden?

PARIJS, 30 Augustus.

Het te Limoges uitkomende dagblad behelst de aanspraak, waarmede de heer de la Guéronnière den Raad van het departement der Boven-Vienne heeft geopend. De voorzitter van die vergadering heeft hetzelfde onderwerp behandeld, als waarmede de graaf de Persigny zich heeft beziggehouden. Hij heeft eene andere redenering gevolgd, maar is ten slotte gekomen tot het besluit, dat het buitenland geene redenen hogenaamd heeft om wantrouwen aan den dag te leggen ten aanzien van de keizerlijke Regering. Wat de rede van den heer de la Guéronnière vooral onderscheidt van andere toespraken, is dat daarin de aandacht wordt gevestigd op de dagbladen, die den wensch naar meerdere vrijheid van drukpers aan den dag gelegd hebben. De spreker heeft te dezer zake gezegd, dat zoodra het algemeen overtuigd zal zijn van het wenschelijke dier meerdere vrijheid, de wetten uit den aard der zaak in dien zin zullen moeten worden gewijzigd. Men wil aan deze verklaring nogal eenige beteekenis hechten, omdat de heer de la Guéronnière de directeur is van de tot het departement van Binnenlandsche Zaken behorende afdeeling voor de dagbladen en de drukpers.

— Naar men thans meldt, maakt de graaf d'Aquila aanstalten om zijne residentie alhier te vestigen. Hij onderhandelt over den aankoop van een prachtig hotel, gelegen bij de Champ-Élysées. Het zeggen is, dat hij aanzienlijke geldwaarden heeft medegebragt. Hij heeft thans reeds niet minder dan 40 paarden op stal. Er worden personen gevonden, die meenen te kunnen verzekeren, dat de graaf niet naar Londen is geweest en deze hoofdstad alzoo niet heeft verlaten.

— Ter beurt werd heden verzekerd, dat het hier in bezetting liggende 62de reg. van linie last had bekomen om naar Rome te vertrekken. De tijd zal leeren, of dit zoo is, maar zooveel is zeker, dat het bedoelde regiment bevel heeft ontvangen om zich marschvaardig te houden. Daarbij meldt het half-officiële dagblad *la Patrie*, dat de generaal de Goyon niet naar Rome zal terugkeeren en aan het hoofd van het fransche occupatie-leger zal worden vervangen door den thans in die hoofdstad bevel voerenden generaal de Neve.

— Bij geruchte wordt verzekerd, dat de brief van Prins Lucien Murat een onecht stuk is. Verder wil men weten, dat alles, wat wordt verbreid omtrent eene dreigende coalitie van de noordelijke mogendheden, bezijden de waarheid is. Hier wordt thans ten stelligste verzekerd, dat die mogendheden geruster zijn dan vroeger, en dat de door den Keizer te Lyon gesprokene woorden alzoo hunne uitwerking niet hebben gemist.

LONDEN, 29 Augustus.

De door de fransche dagbladen bekend gemaakte aanspraken, welke de Keizer der Franschen en graaf de Persigny dezer dagen te Lyon en bij het openen van den Alg. Raad van het departement der Loire gehouden hebben, worden hier als gewichtige staatsstukken beschouwd en door onze staatkundigen met nauwlettendheid beoordeeld. Het ministeriële avondblad zegt dienaangaande o. a. het volgende:

„De Keizer en de diplomaat, die zijn vertrouwde boezemvriend is, hadden bij het houden dezer aanspraken ten doel, Europa gerust te stellen omtrent de fransche staatkunde en eerocht. De Keizer en zijn vriend hebben beiden openhartig gesproken en de meest vredelievende verzekeringen gegeven. — Wij betwijfelen geen oogenblik de oprechtheid van graaf de Persigny; maar daar hij zelf zegt, dat er, na de te Bordeaux afgelegde verklaring twee oorlogen door den Keizer gevoerd zijn, die niet vermeden konden worden, is het denkbeeld verschoonbaar, dat er nog meer zulke onvermijdelijke oorlogen kunnen ontstaan. De heer de Persigny ondernaemt veel, als hij instaat voor de fransche bevolking. Zijne vredelievende betuiging is een blijk van zijne goede verwachting voor de toekomst, en de eerlijkheid van zijn gemoed laat geen twijfel over omtrent zijn gunstig inzicht, maar wij vreezen, dat hij zich wat al te sterk heeft uitgelaten, toen hij zeide dat „de militaire rol van Frankrijk in Europa nu is afgespeeld.” Wij kunnen slechts hopen, dat een tijdperk van vrede en voorspoed voor Europa is aangebroken, — dat er geene noodzakelijkheid zal bestaan voor de militaire maatregelen van voorzorg, welke zoo vele Staten van Europa hebben genomen, — en dat de verbeteringen der wapenen en der organisatie van de krijgsmagt, waarop Frankrijk en andere mogendheden zich zoo ijverig hebben toegelegd, niet op de proef gesteld zullen moeten worden.

„Het zou dwaasheid zijn, te zeggen, dat wij goede gronden zien voor het vertrouwen in de toekomst, hetwelk zulk een magtigen invloed uitoefent op het gemoed van 's Keizers besten vriend. Ofschoon wij het betreuren, moeten wij ons oordeel gronden op de minder gunstige verschijnselen, die zich hier en daar voordoen. Ook valt optemerkken, dat de graaf de Persigny noch zich zelven gelijk gebleven is, noch met zijn keizerlijken meester overeenstemt, bij de bestrijding van het wantrouwen, hetwelk in Europa is opgewekt.

„De oorzaak van dat wantrouwen is niet ver te zoeken. Graaf de Persigny is daarmede bekend; van daar zijne uitlegging van den oorsprong van den italiaanschen oorlog, en zijne verdediging der inlijving van Savoye en

Nizza. Het is nu hier de plaats niet om deze vraagstukken te behandelen, maar wij moeten opmerken, dat de Italianen aan het sluiten van den vrede van Villafranca geen aandeel hebben genomen, en dat de bepalingen van het tractaat van Zurich niets behelst, hetwelk ten aanzien van Midden-Italië meer verbindend was dan de overeenkomst van Villafranca. De Italianen kunnen derhalve niet gezegd worden eene overeenkomst te hebben geschonden, waarbij zij geene partij waren geweest, en het is onjuist, te zeggen, dat Frankrijk, indien het zich onthouden had van het inlijven van Savoye en Nizza, „zijne Alpen-grenzen zou hebben opgegeven”, want niemand kan afzien van hetgeen hem niet toebehoort.

„Hoe ongegrond ook de bezorgdheid der Duitschers ten aanzien van de Rijn-grens moge wezen, de genomen maatregelen om Engeland in een eenigzins weerbaren toestand te brengen zijn gegrond op overwegingen, die zich verder uitstreken dan de staatkunde van dezen of genen franschen Vorst. Engeland is sedert vele jaren schier zonder verdedigingsmiddelen geweest, en geen volk, dat zich zelf acht en door andere mogendheden wensch onzien te worden, kan de voortdurende van dergelijken toestand dulden. Teregt zegt graaf de Persigny, dat wij een vredelievend volk zijn. Wij wenschen in de beste verstandhouding met Frankrijk te blijven, en daarvan hebben wij herhaaldelijk de duidelijkste bewijzen gegeven; nocht hebben wij dit sterker gedaan, dan toen wij ons leedwelen aan den dag legden, dat Keizer Napoleon aan zijne zedelijke positie een zoo zwaren slag toebrocht door de inlijving van Savoye en Nizza. Wat de toekomst aangaat, met allen eerbied voor zulk een opregt staatsman als graaf de Persigny is, en met den vurigen wensch, dat zijne overzeggende bewaarheid moge worden, meenen wij, dat men het in ons verschoonen zal, dat wij onze naburen navolgen en dat wij, terwijl wij om een tijdperk van vrede en welvaart bidden, ons tevens gereed houden om, indien de toekomst het tegendeel mogt opleveren, daaraan het hoofd te kunnen bieden.”

— Volgens een verslag der commissie voor het staats-onderwijs in Ierland, bestonden op het einde van 't jaar 1859 daar te lande 5,496 scholen, en bedroeg het gemiddelde getal der kinderen, welke die scholen dagelijks bezocht hadden, 269,293; — dat is 3,112 meer dan 't vorige jaar. Het gemiddelde getal der als scholieren ingeschreven kinderen bedroeg 519,175. — Het getal der hoofd- en hulp-onderwijzers was 5636. — Ruim 83 ten honderd van de scholieren waren r. katholieken; 5 ten honderd behoorden tot de Staats-kerk, en 10½ ten honderd tot de Presbyterianen. Van de protestantsche kinderen bezochten 18 ten honderd de scholen, waarop alleen r. katholieken onderwijs geven; en van de r. katholieke kinderen gingen 3½ ten honderd ter school, waar alleen protestantsche onderwijzers zijn.

— De beurs bleef heden op de vorige hoogte.

's GRAVENHAGE, 31 Augustus.

Naar men verneemt, zal H. M. de Koningin zich in het begin van de maand September, met Prins Alexander en gevolg, naar Stuttgart begeven. De geboortedag van Z. K. H. den Prins van Oranje zal aanstaanden dingsdag op het kasteel van het Loo zeer feestelijk worden gevierd. Tegen dien dag worden HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik, benevens de minister van Oorlog, aldaar verwacht. De ministers van Financien en van Kolonien, die zich naar het Loo hadden begeven, zijn van daar in deze residentie teruggekomen. Daarentegen zijn andere ministers derwaarts vertrokken.

HAARLEM, 31 Augustus.

Telegrafische berichten.

MARSEILLE, 30 Aug. Uit Beyruth, 22 Augustus, wordt gemeld, dat Fuad-bassa te Damascus 70 der moordenaars heeft doen ophangen, en 110 soldaten, die insgelijks aan de gepleegde moorden hebben deelgenomen, heeft doen doodschieten. Op zijn last zijn 3000 inwoners van Damascus met geweld in het leger ingelijfd. — Omstreeks 4500 man fransche troepen zijn te Beyruth ontschoept.

MESSINA, 26 Augustus. Desfotte is bij het gevecht van Reggio gesneuveld. Garibaldi heeft ter zijner eer eene luisterrijke ijkplegtigheid verordend.

KONSTANTINOPEL, 22 Augustus. Kurscheid-bassa is nog niet vertrokken. De fransche gezant dringt er sterk op aan, dat hij naar Syrie zal worden overgebracht om daar te worden teregtgesteld.

LONDEN, 31 Aug. [Van Reuter.] Uit Genua wordt gemeld, dat de zwitsersche Bondsraad van den kant der fransche Regering aangezocht is om eene deputatie naar Thonon te zenden, ten einde den Keizer te begroeten; maar dat dezelve daarop geantwoord heeft, dat er geene reden bestond om dien stap te doen. — Van den franschen kant zijn bij herhaling nota's ingediend, waarin geklaagd wordt over slechte bejegening van Franschen in Zwitserland; maar het bewijs is geleverd, dat die klagen ongegrond zijn.

MADRID, 30 Augustus. Van Algiers terugkomende, zal Keizer Napoleon te Barcelona eene bijeenkomst hebben met Koningin Isabella van Spanje.

BELLAGIO, aan het meer van Como, 26 Augustus. De bekende Hongaar Kossuth is alhier aangekomen.

WIENEN, 31 Augustus. [Van Reuter.] Men verzekert, dat de ministers den Keizer hebben voorgesteld, om bij de opening van den Rijksraad te verklaren, dat H. D. bereid is om te voldoen aan de wenschen der bevolking, en, in afwachting, dat men middel zal vinden om de gevoelens van de meerderheid in het commissé van den Rijksraad met die der minderheid overeen te brengen, statuten dat octroieren voor de provinciale Landdagen, bij welke aan dezelve eene eigene wetgeving wordt verzekerd, met de bevoegdheid om, dit noodig oordeelende, verdere verbetering in de zelve te verlangen.

PARIS, 31 Augustus. De Patrie meldt, dat Napels den 30sten rustig was; dat eene militaire beweging, ten gunste van eene aansluiting bij de Franschen, welke den 29sten was te gemoet gezien, niet had plaats gehad; dat Garibaldi Calabrie had verlaten, zonder dat men wist, waarwaarts hij zich had begeven, en dat de fransche gezant, baron Brenier, voldoening had erlangd.

De heer S. C. Elion, te Amsterdam, heeft, op last van het ministerie van Binnenl. Zaken, eenen gedenkpenning vervaardigd (naar de teekening van den heer N. Pieneman) ter her-

innering aan de droogmaking van het Haarlemmermeer. De hoofdfiguur is eene Ceres met hare gewone attributen, doch op de borst draagt zij het wapen der prov. Noord-Holland ter nadere aanwijzing van het onderwerp. Op den achtergrond ziet men aan de eene zijde een afbeeldsel van de Leeghwater en aan de andere zijde een vliedenden Watergod op zijne schelp. Aan de keerzijde leest men het opschrift: *Lacus Harlemensis saecula agris insultans et spoliis semper auctus tandem vi machinarum perdomitus, rapti XVIII millia jugerum Hollandiae reddidit. Opus auctore Guilelmo III. A. D. MDCCCLXXXIX inchoatum, regnante Guilelmo III. A. D. MDCCCLIII perfectum.* (De Haarlemmermeer gedurende eeuwen de onmliggende akkers bespringende en steeds vergroot met de daaraan ontrukte gedeelten, heeft, na eindelijk door de kracht van werktuigen te zijn bedwongen, de ontroofde achttien duizend bunders aan Holland teruggegeven. Het werk is, op last van Willem I, in den jare 1839 begonnen en onder de regering van Willem III in den jare 1853 voltooid).

— Zr. Ms. fregat met stoomvermogen *Zeeland*, thans nog onder bevel van den schout-bij-nacht *Wipff*, divisie-commandant van het oefenings-escader in de Middellandsche-zee, is den 16den dezer ter reede van Beyruth aangekomen.

— Maandag-avond, den 27sten l. i. is boven de stad Leipzig een ongemeen zwaar onweder, vermeld door geweldigen hagelslag, losgebroken, waardoor duizenden glasruiten zijn verbrijzeld, en veel schade aan daken is berokkend. Aan de gebouwen der boekdrukkerij van *Brookhaus* alleen zijn 1800 ruiten ingehageld. In verscheidene fabrieken heeft men den arbeid moeten staken. Men heeft stukken ijs gevonden, die 6 à 7 loden wogen. Geheel de stad had het voorkomen van een fel beschoten plaats. Aan het Museum is eene schade berokkend, die kwalijk zal kunnen worden vergoed.

HILLEGOM, 30 Aug. Gisteren heeft hier eene luisterrijke harddraverij van paarden plaats gehad, waarvoor de meeste ingezetenen dezer gemeente gelden hadden bijeengebragt. In de eerste plaats werd naar de uitgeloopte prijzen gedongen door paarden, die nooit een prijs hadden gewonnen. Aan deze harddraverij namen tien paarden deel. De prijs bestaande in een fraai hoofdstel, met zilver gemonteerd, werd behaald door het paard *Jette*, van den heer J. Mossveld, alhier, door hem zelve bereden; de premie, bestaande in een fraai vriesch dek, door het paard *de Vluggie*, van den heer J. Schils, te Schooten, insgelijks door den eigenaar bereden. — Aan eene daarna volgende tweede harddraverij van „paarden van zessen klaar” werd deelgenomen door veertien paarden. De prijs, zijnde eene fraaie zweep met goud gemonteerd, werd behaald door het paard *de Leeuw*, van den heer J. Bos, te Zevenhuizen, bereden door den eigenaar, de premie, een fraaie zilveren inktkoker, door *de Juffer*, van den heer J. Groenewegen, te Stompwijk, bereden door G. Groenewegen. Den oudsten onder inwoners heugde het niet, dat Hillegom door zulk eene talrijke volksmenigte bezocht was. Door de goede voorzorgen van het hoofd des bestuurs liep het feest in de beste orde en tot aller genoegen af.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten. 31 Augustus 1860. 4½ ure.

NEDERLAND.		PRUISSEN.	
van	tot	van	tot
W. Scheid 3½ p	63½	Oblig. 99. 5 p	—
„ 3	76½	Aand. 54. 3½ p	—
„ 4	98	OOSTENRIJK.	—
G. L. Leen. 4	—	Oblig. Met. 5	15½ 47½
Amerst. 54. 3½ p	91½	„ 3½ p	25½ 25½
Hand. op resp. 131½	—	„ r. Amst. 5	7½
„ a cont. 4½ p	131½	„ Met. 54. 5	55½ 56
„ Leen. 4 p	—	Wener Bank	711
Holl.-Spw. ...	—	Fr. Sp. Hop. 5 p	—
Leening 4½ p	100	Fr. Sp. Hop. 5 p	210½ 211
Rijn-Spw. 4½ p	96	—	—
BELGIE.			
Ot. Bel. 5. 2½ p	51½	Cert. L. B. 5 p	—
„ Rots. 2½ p	—	DENEMARKE.	—
FRANKRIJK.			
Certif. ... 3 p	—	Oblig. Lond. 5 p	—
SPANJE.			
Oblig. ... 1½ p	39½	BRAZILIE.	—
„ ... 3	47½	Geld. 54. 4½ p	—
„ Min. 3	47½	„ 54. 4½ p	—
Am.-Scheid. ...	22½	SARDINIE.	—
Bew. Coup. ...	5½ 5 p	—
PORTUGAL.			
Oblig. ... 3 p	45½	PERU.	—
„ 1864. 3	41½	Geld. 54. 4½ p	—
RUSLAND.			
Hops & O. 5	101½	„ Franscho.	—
„ 5	101½	ECUADOR.	—
Certif. Oblig. 5	—	Oblig. 54. 1 p	11½
„ 4	78½	VENEZUELA.	—
„ 2341. 4	74½	Oblig. ... 3 p	21
„ 5 leen. 4	—	„ ... 1½ p	11½
„ 5 Ser. 5	87½	„ ... 4	14½
„ 6	97½	„ Uitg. ...	5½
Hamb. 5	—	MEXICO.	—
Lond. 5	94½	Oblig. ... 3 p	20½
„ 4½	90½	N.-AMERICA.	—
„ 3	61½	Philad. L. B. 5	102½
Insch. 6	—	„ Rots. 5	—
Cert. 6	58½	III. Spw. Aand.	85½
Spw. Act. 5	207	„ Oblig. C. B. 7 p	91½
„ volgef. 5	—	Galv. Spw. 5	—
Hypoth. ... 4½ p	—	Louisiana 5	—
POLEN.			
Aand. 1856. f	—	GRIEKENLAND.	—
Oblig. ... 4 p	79	Oblig. 1855. 5 p	7½

Amsterdam Theaurie 5 p. 107½. Postregul. Oblig. 20 p. Nieuwe Russen 4½ p. 89½. Wenen Loten 1860. 419. Brazilië geldl. 1824 van 2 100 5 p. 95½. Dito 1860 85½. — Beleeving 3. Prolongatie 2½. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Effecten-Societeit: BOON HARTSINCK, J. A. JOLLES Jr. waarn. President, 2. Secretaris.

Binnenl. fondsen als gisteren; buitenl. nagenoeg algemeen minder vast; griekische, met veel handel; aanmerkelijk lager; Venezuela's wissel.

WIENEN, 31 Augustus. De 5 p. Met. 97.20. LONDEN, 31 Augustus. De 3 p. geboort. reus. 93. PARIS, 31 Augustus. De 3 p. 68 fr. 05.

WISSELCOURSEN.

Amsterdam, den 31sten Augustus 1860. Petersburg 3/m. f 171½. Porto 3/m. f 41. Londen 3/m. f 40½. Hamburg 2/m. f 35½. Idem zigt f 35½. Londen 2/m. f 11,62½. alles geld, idem zigt f 11,70, papier. Disconto 3 p.

HAARLEMSE BERIGTEN.

AMSTERDAM, 31 Augustus. Tarwe eene doen; 120, 150 & b. Pools. f 420/25. Rogge als voren; 126 & Pruis. f 225; 125 & Finsche f 210; 122 & Gallats f 215; 120 & Arch. f 195; 116; 118 & Petersb. f 186; f 188 à f 190; oplevering flauw p. Oct. f 186, f 185 à f 184. Garst overlander; 101 & Deens. f 20g. Haver iets hooger; 90/2 & Inh. Voer f 420. Koolzaad f 3 lager; op 9 vat in Nov. f 450; April f 462. — Eijerzaad overlander; 104; 105 & Riga f 7½ per maad; 112; 114 & Tang. f 335. AMSTERDAM, 31 Augustus. Raayolie flauw; ord. cond. f 42½;

vliegend f 41; p. Sept. f 40½ à f 41; p. Oct. f 41½ à f 42; p. Nov. f 42½; p. Dec. f 43; p. Mei 1861 f 43½. Tijdsche ord. cond. f 31½; vliegend f 30; p. Sept. f 30; p. Oct. f 31 à f 30½; p. Nov. f 31½; p. Dec. f 31½. Hennepolie ord. cond. f 39½. DORDRECHT, 29 Augustus. Tarwe, Overm. en Zeeuws. goede en puke jar. f 14,50 & f 15; dito 2jar. f 14,50 à f 16; dito nieuwe f 10 à f 12,50. Rogge, Overm., Vlaams. en Zeeuws. jar. f 8 à f 8,50; nieuwe f 7 à f 7,80. Garst, Zeeuws., Overm. en Flakk. winter n. f 5,30 à f 6,30; zomer n. f 5,00 à f 6. Haber, Zeeuws. en Overm. voeder f 4 à f 4,50; ditke f 5 à f 5,50. Boekweit, op 70 ned. p. Gr. en Noord-Brab. n. f 285 à f 285. Blaauwe erwten n. f 10 à f 11; witte dito f 8,30 à f 8,50. Koolzaad, n. Zeeuws. en Overm. f 11,60 à f 12,60; Flakk. f 11,60 à f 12,40. Kanariezaad f 10 à f 10,80.

Van jar. Overm. en Zeeuws. tarwe hadden wij een redelijken aanvoer, die in het begin der markt tot f 1 à f 1,50 hooger door benoedigde gedeeltelijk te plaatsen was, later was die verhooging evenwel niet meer te bedingen en moest men om op te ruimen tot ruim de vorige weesprijzen afgeven; van nieuwe waren er verscheiden partijen aan, meestal wak, de beste hebben zelfs nog iets boven de hoogste notering overbragt. Rogge, de jar. Inh. 20 à 30 cts. hooger; van Buitenl. is 140/2 p. Arch. van f 193 tot f 200 verkocht; van nieuwe Overm. en Zeeuws. was er een redelijke aanvoer, die tot 20 à 30 cts. lager nog maar gedeeltelijk te plaatsen was. Nieuwe winter-garst is als voren genomen; van nieuwe zomer was er een enkeld klusje ter markt dat als notering is verkocht. Spelt niet aan. Voeder-haver gezocht en 30 à 40 gts. hooger. Boekweit weinig aan en weder merklijk hooger verkocht. Paarden-, duiven-, witte- en bruineboonen komen weinig meer voor en gaat ook bijna niet in om. Erwten, waarvan eenige partijen nieuwe ter markt waren; zijn op de kook van f 10 tot f 11 genomen. Van jar. koolzaad is alleen een partijtje Overm. tot 2/70 afgegeven, een partij van bekende slag werd op 2/73 gehouden; nieuw, was er 150 lasten aangevoerd, dat weder tot zeer uiteenlopende prijzen, over het geheel 1 lager is moeten afgegeven worden; goed Zeeuwsch gestort gold 61, 62, 63; gering van 53 tot 58; Overm. en Zeeuwsch in zakken 60, 62; 63; 64; 65; 66; 67; 68; 69; 70; 71; 72; 73; 74; 75; 76; 77; 78; 79; 80; 81; 82; 83; 84; 85; 86; 87; 88; 89; 90; 91; 92; 93; 94; 95; 96; 97; 98; 99; 100. Lijnzaad als voren verkocht; 112 p. Ismael f 350; 115 p. Memel f 340. Kanariezaad, ruim vorige prijzen waardig.

SCHIEPSTADJINGEN.

AMSTERDAM, 31 Augustus. Den 30sten dezer te ROTTERDAM BINNENGEKOMEN: *Capriccio*, *Marzaria*, *Taganrog*; *Johannes Hermannus*, *Wygers* en de stoomb. *Lion*, beide van Londen; de stoomb. *Minister Thorbecke*, Hail.

UITGEZELD: de stoomb. *Jonge Paul*, *Stettin*; *Flora*, *Movig*; *Fredrikstad*; *Elipper Galjoet*, *Hazewinkel*, *avontuur*, is uit zee terug gekomen. Wind z. z. w. - z. w.

Den 30sten dezer in HELVOET BINNENGEKOMEN: de stoomb. *Rotterdam*, *Palermo*; *Stad Dordrecht* en *Aurora*, beide van Londen; *Lovd Raglan*, Newcastle.

NIETS UITGEZELD. Wind z. w.

Den 29sten dezer in BREUWERSHAVEN BINNENGEKOMEN: *Germania*, *Franken*, Rotterdam naar Newjork.

Voor 6 Julij te Wanchew binnengek.: *Davo*, *Wijtenharst*, *Amoy*. Den 15den dezer te Palermo binnengekomen: *Cornelia*, *Oltmans*, *Terranova*.

Den 24sten dezer te Livorno binnengekomen: *Bureau Veritas*, *Rosenbeck*, Amsterdam.

Den 27sten dezer te Londen binnengekomen: *Luna*, *Hoetjer*, *Triest*. Den 26sten dezer ter reede van Dungeness aangekomen: *Campagne*, *Kuyper*, Amsterdam naar de kust van Afrika; *Kurkhandel*, van der Stolk, Vlaardingen naar Faro.

Den 24sten dezer bij Dungeness aangekomen: de stoomboot *Cornelia*, Rotterdam naar Marseille.

Den 27sten dezer van Cowes uitgezeld: *Cuba Packet*, *Harken*, Amsterdam naar Havana.

Bij Plymouth aangekomen: *Marianne*, Gronbeek, Amsterdam naar Samarang.

Den 25sten dezer van Cardiff uitgezeld: *Maria Agnes*, van Dieren naar Singapore; *Errola*. In ons vorig nummer staat te Portland binnengekomen de ned. oerl. brik *de Haai*, moet zijn: *Heldin*.

242de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

8ste Lijst. N. 3146, 14683 en 17572, ieder een prijs van f 1000.

* * Weder zien wij ons in staat gesteld dankbare melding te maken der bij ons ontvangen giften voor het braaf Prot. huizegen in Noord-Brabant, als:

Bij de v. d. Broek te 's Hage: van N. N. 2 coupons, te zamen f 2,45; van ... r 1 coupon f 2,47½; van T. f 2,50; van N. N. f 40; van C. f 2,50.

Bij de Kock te Doesburg: van N. N. f 50.

Bij den wel-ed. heer *Huurkamp v. d. Vinne* te Haarlem: uit Amsterdam van H. f 25.

Bij de Kock te Oisterwijk: van N. N. te Op-Hemert 1 coupon f 2,97; van dankbare ouders te Amsterdam W. T. C. 1 bankn. C. n. 8086 f 100.

Zien wij in het welgelukken onzer pogingen de zighbare hand Gods, door uwe harten te bewegen tot redding van den evensmensch, met welgevallen ziet Hij op uwe offers neder en zal uw lijdewerk, zoo al niet hier, aan gene zijde des grafs, heerlijk behouden.

Intusschen blijft onze hoop met vertrouwen, naast God, gevestigd op uw meer beweladigde menschenvrienden, die onze bede wellicht nog niet vernamt. Och! onzerwens onse pogingen tot geheele redding van den broeder en zoekt door uwe medewerking den donkeren gezigtelinder, waar aan zich aanvankelijk een verblijvende lichtstraal vertoont, geheel op te klaren! Uw arbeid zal niet ijdel wezen in den Heer.

J. SMITTEGELT v. d. HOEK, Predt. te Bergen op Zoom. H. G. VAN NOUHUYS, Predt. te Oostdrecht.

E. J. W. KOCH, Predt. te Oisterwijk. V. H. HUURKAMP v. d. VINNE, Med. Doct. te Haarlem.

... De KOO, Predt. te Middelle. H. C. E. KOCH, Predt. te Doesburg.

J. POSTHUMUS MEYJES, Predt. te Doesburg. J. J. v. d. BROEK, Predt. te 's Hage.

** PROVINCE NOORD-HOLLAND.

A A N B E S T E D I N G

bij inschrijving.

Op Donderdag den 13den September 1860, des namiddags ten half drie ure, zal, aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur te Haarlem, namens en voor rekening van het Gemeente Bestuur van *Nieuwendam*, worden overgegaan tot de Aanstelling bij inschrijving van:

Het leggen van twee Dammen, te zamen lang 146 el, ter be-veiliging van de Haven te *Nieuwendam*.

Het Bestek is tegen betaling van 10 Cts. per exemplaar, te verkrijgen aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur voornad.; aan het Bureau van Buitenlandsche Paspoorten te Amsterdam, en aan de Gemeente Secretarie van *Nieuwendam*.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Ingenieur van den Waterstaet N. N. te *Hoorn*.

De aanvraagden zoo zal geschieden Zaterdag vóór de Besteding, des namiddags ten twee ure.

** PROVINCE NOORD-HOLLAND.

A A N B E S T E D I N G

bij inschrijving en opbod.

Op Donderdag den 13den September 1860, des namiddags ten half drie ure, zal, aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur te Haarlem, namens en voor rekening van het Gemeente Bestuur van *Ransdorp*, worden overgegaan tot de Aanstelling bij inschrijving en opbod van:

Het leggen van twee Dammen, te zamen lang 140 el, ter be-veiliging van de Haven te *Durgerdam*.

Het Bestek is tegen betaling van 10 Cts. per exemplaar, te verkrijgen aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur voornad.; aan het Bureau van Buitenlandsche Paspoorten te Amsterdam, en aan de Gemeente Secretarie van *Ransdorp*.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Ingenieur van den Waterstaat N. T. MICHAELIS, te Hoorn.
De aanwijzing in loco zal geschieden Zaterdag vóór de Besteding, des middags ten elf uur.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders van HAARLEM, brengen ter kennis, dat de Begroting der Plaatselijke Inkomsten en Uitgaven voor den jaer 1861, op heden aan den Raad aangeboden, op de Secretarie voor een ieder terlezing is neergelegd, en tegen betaling der kosten verkrijgbaar gesteld.
Haarlem, 29 Augustus 1860.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
FOCK, Voorzitter.
J. TIELENIUS KRUYTHOFF, Secretaris.

** Ondertrouwd:
ARNHEM, den 29sten Augustus 1860.
J. J. KELLER
en
L. H. D. VISSCHER BOURICIUS.

** Ondertrouwd:
AMSTERDAM, den 30 Augustus 1860.
J. S. KHEMPENING JR.
en
L. TEN CATE.

** Ondertrouwd:
AMSTERDAM, den 30 Augustus 1860.
J. W. LODEESEN,
Weduwnaar van M. Salm, en
W. HOLMES.

** Ondertrouwd:
Op den Huis van KLOOSTER, nabij Haarlem, den 30 Augustus 1860.
H. R. VAN DEN STEEN,
en
H. KORTHALS.

** Getrouwd:
Jonkheer D. BOWIER,
Luitenant ter Zee 1ste Klasse en Ridder van de Eikenkroon, en
J. A. E. P. VERSFELT.
's HERTOGENBOSCH, 29 Augustus 1860.

** Getrouwd:
NIJMEGEN, den 29sten Augustus 1860.
H. J. C. VIEWEG
en
M. W. M. BUURMAN.

** Getrouwd:
ROTTERDAM, den 29 Augustus 1860.
H. DE BIE
en
J. C. H. MEES.

** Getrouwd:
KROMMENIE, den 30 Augustus 1860.
P. W. PEERERBOOM
en
G. SCHAAP.
Eenige en algemeene kennisgeving.

** Getrouwd:
AMSTERDAM, den 30 Augustus 1860.
J. C. EVERS
en
H. A. P. PEERLKAMP.

** MEKESSEN, den 26sten Augustus 1860. Voorspoedig bevallen van een ZONN J. M. HENDRIKSZ —
ROSEN.

** Heden overleed van eene welgeschapene DOCHTER
LEONIE BLOK, geboren SMITS.
's GRAVENHAGE, den 26sten Augustus 1860.

** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene
DOCHTER L. F. WANSINK, geliefde echtgenoot
van J. H. TELTING.
VORDEN, 28 Augustus 1860.

** Door Gods goedheid, zeer voorspoedig bevallen
van eene DOCHTER A. G. VAN HOYTEMA, geliefde
Echtgenoot van Is. CAPADOOR.
's GRAVENHAGE, 29 Augustus 1860.
Algemeene kennisgeving.

** Bevalen van eene DOCHTER C. M. RIBBE, geb.
HARDENBERG.
's GRAVENHAGE, 29 Augustus 1860.

** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER C. D.
WERNINK, BICKER TOP.
OUDSHOORN, 30 Augustus 1860.

** Voorspoedig bevallen van een ZONN, Vrouwe
C. J. DE ROO VAN ALDERWERELT — HELDE-
WIEB.
's HAGE, 30 Augustus 1860.

** Op den 24sten Augustus 1860, is te 's GRAVEN-
HAGE overleden Vrouwe GERARDINE TEN BRUM-
MELER, Echtgenoot van
Th. F. SCHILL,
mede uit naam der Ouders en verdere Familie.

** Heden overleed onze jongste ZONN.
GRONINGEN, den 28 Augustus 1860.
W. DIJK
en
E. DIJK — MESDAG.

** Heden nacht overleed, tot ons aller diepe droef-
heid, onze veel geliefde Moeder en Behuwd-Moeder HER-
MANNA BELLO, Wed. Jan ter Meulen.
Het vast geloof op een beter leven, dat haar bezielde,
trooste ons in dit onherstelbaar verlies.
Zwolle, den 27 Augustus 1860.
J. B. TER MEULEN,
uit aller naam.

** Heden overleed, in den ouderdom van ruim negen-
tig jaren, Vrouwe ANNA CAROLINE DABENIS, eer-
der Weduwe van den Wel-Edelen Gestrengen Heer Gerrit
Boon van Oude, laatst van den Wel-Edelen Gestrengen
Heer M. Z. G. van Warden.
DEN HAAG, den 29 Augustus 1860.
VAN ERP TAALMAN KIP,
Executeur Testamentair.

** Heden overleed zacht en kalm, gelaten in zijnen
Heer, in den ouderdom van 73 jaren en 5 maanden,
onze veelgeliefde Vader en Behuwd-Vader BERNHARD
HEINRICH WIEBOLS SENIOR; zijn leven, 't was zorg
en arbeid, de algode God, geve ons kracht, in Zijnen
wijzen wil te berusten. Uit naam mijner Broeders en Zusters,
BRUNNEN, den 28 Augustus 1860.
B. H. WIEBOLS JUNIOR.

** Heden overleed zacht en kalm, gelaten in zijnen
Heer, in den ouderdom van 73 jaren en 5 maanden,
onze veelgeliefde Vader en Behuwd-Vader BERNHARD
HEINRICH WIEBOLS SENIOR; zijn leven, 't was zorg
en arbeid, de algode God, geve ons kracht, in Zijnen
wijzen wil te berusten. Uit naam mijner Broeders en Zusters,
BRUNNEN, den 28 Augustus 1860.
B. H. WIEBOLS JUNIOR.

** Heden overleed zacht en kalm, gelaten in zijnen
Heer, in den ouderdom van 73 jaren en 5 maanden,
onze veelgeliefde Vader en Behuwd-Vader BERNHARD
HEINRICH WIEBOLS SENIOR; zijn leven, 't was zorg
en arbeid, de algode God, geve ons kracht, in Zijnen
wijzen wil te berusten. Uit naam mijner Broeders en Zusters,
BRUNNEN, den 28 Augustus 1860.
B. H. WIEBOLS JUNIOR.

** Heden overleed zacht en kalm, gelaten in zijnen
Heer, in den ouderdom van 73 jaren en 5 maanden,
onze veelgeliefde Vader en Behuwd-Vader BERNHARD
HEINRICH WIEBOLS SENIOR; zijn leven, 't was zorg
en arbeid, de algode God, geve ons kracht, in Zijnen
wijzen wil te berusten. Uit naam mijner Broeders en Zusters,
BRUNNEN, den 28 Augustus 1860.
B. H. WIEBOLS JUNIOR.

** Heden behaagde het den Heer van leven en dood,
onzen geliefden Vader en Behuwd-Vader, den Wel-Edelen
Heer J. VAN HOUWENINGE Gz., na een langdurig smart-
telijk doch geduldig lijden, tot ziek te nemen, in den
ouderdom van bijna 57 jaren.

Treurend staren wij den voor ons zoo dierbaren Vader
na, doch hopen God te zwijgen, en in zijnen ondoor-
grondelijken wil te berusten.

Uit aller naam,
G. H. VAN HOUWENINGE Jz.
Landgoed LICHTENBEEK, bij Arnhem, 28 Augustus 1860.

** Heden overleed, in den ouderdom van 69 jaren,
de Wel-Edel Geboren Heer JOHANN MARTIN GOD-
FRIED HOFFMANN VAN HOVE, Ridder der Orde van
den Nederlandschen Leeuw, Lid der Provinciale Staten
van Gelderland, Heemraad in den Dijkstoel Bommeler-
waard boven den Meidijk, Wethouder dezer Gemeente,
Notaris, enz.
ZALT-BOMMEL, den 28sten Augustus 1860.

** Heden trof mij de zwaarste slag mijns levens, daar
het den Almagtigen Heer van dood en leven behaagde,
mijne hartelijk geliefde Echtgenoot MARIE KLOK Jn.,
in den ruim 38jarigen leeftijd van mijnen zijde weg te ne-
men. Negen jaren mocht ik met haar in den Echt ver-
eenigd zijn, op wier stoffelijk overschot ik met de beide
Lievelingen die zij mij schonk nederzie, in de hoop haar
eenmaal weder terug te zullen moge vinden, daar waar
geene scheidingsmart wordt gekend, moge ik Gods kun-
den zwijgen en gelaten zijn.

L. ROOS,
mede uit naam mijner Behuwd-Moeder,
A. DORLAND, Wed. J. Klok.
Eiland MARKEN, den 29sten Augustus 1860.
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

** Door onderscheiden Kiezers van het Kiesdistrict
Enkhuizen, wordt aan hunne Mede-Kiezers aanbevolen,
op Dingsdag 4 September hunne stem uittebrengen op een
onafhankelijk, met de belangen van dit District goed be-
kend persoon:

Den Heer R. KOOYMAN Pz.,
Burgemeester te Andijk.

** De ondergeteekenden nemen de vrijheid, bij de
aanstaande verkiezing op 4 September 1860, in het Kies-
district Enkhuizen, van een Lid voor de Provinciale Sta-
ten van Noord-Holland, aan hunne Mede-Kiezers aanbe-
velen:

Den Heer W. VETTER JUN.,
Secretaris der Gemeente Hoogwoud,
die door deszelfs grondige kennis van den toestand, de be-
langen en het beheer der Gemeenten en Polders, daartoe
bijzonder geschikt en bekwaam is.

D. APPEL, Burgemeester.
K. CONIJN, Lid van den Raad.
D. KOORN, id.
CORN. S. KOOY, id.
J. WINKEL, id.
J. KLAVER, id.
Jb. BROUWER, id.

** Wie iets te vorderen heeft van wijlen GEEL
DOUWES VISSER en CATHARINA STEEL, Echtelie-
den, te Enkhuizen overleden en aldaar een *Spaarpinkel*
uitgeoefend hebbende; wegens leverantie te hebben name
of ten name van haren Vennoot bij geldschieting AREND
VAN ZWOL, of wie hun iets verschuldigd is, gelieve
daarvan opgave of betaling te doen vóór 10 September
eerstkommende, ten Kantore van den Notaris A. L. VAN
SLOGTEREN, te Enkhuizen.

GYMNASIUM TE KAMPEN.
De NIEUWE CURSUS zal aanvangen den 4^{den} Sep-
tember e. k., op welken dag tevens het Examen zal wor-
den afgenomen aan hen, die wenschen als Leerlingen ge-
plaatst te worden, en die worden uitgenoodigd zich daar-
toe daags te voren aan te melden bij
Dr. A. H. A. EKKER,
Gymn. Rector.

** In de Dorpschool te Tubbergen, Provincie Over-
ijssel, wordt op eene Jaarwedde van f 250: Een HULP-
ONDERWIJZER gevraagd. Belanghebbenden, ge-
lieven zich voor of op 1° September a. s., franco te
adresseren, aan den Burgemeester der Gemeente.

** Men vraagt zoo spoedig mogelijk voor een klein
getal Externes, een HULP-ONDERWIJZER,
hoofdzakelijk voor het Lager Onderwijs. Eenige bekend-
heid met eene der moderne Talen of de Wiskunde strekt
tot aanbeveling en verhoogt het Salaris. Adres franco
onder Letters A. B., bij den Boekhandelaar STENFERT
KROESE, te Arnhem.

** A. VAN DER SNOEK, Onderwijzer te Stad aan
't Haringvliet, vraagt een HULP-ONDERWIJZER
of een KWEEKELING, die zich ten doel stelt, onder
behoorlijke leiding, binnen korten tijd een Examen voor
Hulp-Onderwijzer af te leggen. Brieven franco.

LETTERKUNDE!
IEMAND, die zich reeds met verschillende Letter-
kundige Werkzaamheden heeft bezig gehouden, en in
staat is, uit het Hoogduitsch, Fransch of Engelsch te
VERTALEN, zou gaarne door een Uitgever of Redac-
teur met dergelijke Arbeid belast worden. Gefrankeerde
Brieven, met opgave van Naam en zoo mogelijk van *Hono-
rarium*, worden ingewacht onder het woord Letterkunde,
bij den Boekh. G. W. TIELKEMEIJER, te Amsterdam.

** Men vraagt aan eene Kostschool in Arnhem's na-
bijheid, zoo spoedig mogelijk, voor het Fransch: Een
Protestantsche **SECONDANT** of **HULP-ONDER-
WIJZER**. Adres met franco Brieven, onder Letter
K., bij den Boekhandelaar P. A. DE JONG, Kerkstraat
te Arnhem.

** **H. H. SECONDANTEN!**
Men vraagt ten spoedigste: een **SECONDANT**,
gefrankeerd in de beginselen der Wiskunde en in eene of
meer moderne Talen. Brieven franco, onder N° 200, aan
den Boekhandelaar W. F. DANNENFELSER, te Utrecht.

** Bij de Ned. Herv. Gemeente te Rhenen wordt ge-
vraagd, een bekwaam **ORGANIST**, op eene Jaarwedde
van f 100.— Vermoedelijk zal aan gemelde betrekking
die van Klokkenist dezer Gemeente verbonden worden,
tegen eene Jaarwedde van f 50.—

Tot narigt dient, dat de benoemde tevens als Muzijk-on-
derwijzer op het Instituut voor Jonge Heeren, van den
Heer de Jongh alhier, onderrigt zal kunnen geven.

Sollicitanten vervoegen zich in *persoon* of met franco
Brieven, voor den 15^{den} Sept. 1860, aan het Collegie van
Kerkvoogden der voornoemde Gemeente.

Houtzaag-Molenaar.
Wordt gevraagd voor **TWEDE KNECHT**, op een
Houtzaagmolen *Bovenkruier*, een voor zijn vak bekwaam
en geschikt Persoon, Adres in *persoon* of met franco Brie-
ven, onder Letter A., aan den Boekhandelaar J. C. DE
BUISONJÉ, te Nieuwediep.

** **SECONDANTE INTERNE.**
Eene JUFVROUW, van de Herv. Geloofsbelijdenis,
oud 25 jaren, die voorleden jaar haar Provinciaal Examen
als *Hulp-Onderwijzer* in alle takken van het Lager Onder-
wijs heeft afgelegd, en daarbij in staat is de beginselen der
Fransche Taal te onderwijzen, zoek eene Betrekking als
SECONDANTE INTERNE aan een Meisjes Insti-
tuut. Zij behoort tot eene fatsoenlijke Familie en is van
goede aanbevelingen voorzien. Adres met franco Brieven,
onder Lett. C. H., bij den Heer A. KNOOP, Klein Heil-
igland te Haarlem.

ONDERWIJS - DAMES - MODEVAK.
In een solied Huis in Brussel, waar tevens zoo voor
zedelijke als lichamelijke opleiding wordt zorg gedragen,
is nog gelegenheid tot plaatsing eener fatsoenlijke **JONGE
JUFVROUW**, met Kost en Inwoning, op zeer billijke
voorwaarden. Adres met franco Brieven onder Letter D.,
bij den Boekhandelaar H. HORNEER, te Gorinchem.

** Eene fatsoenlijke **JUFVROUW**, van de P. G.,
22 jaren oud, van goed gedrag en de noodige bekwaam-
heden, zoekt met de maand October e. k. of later, eene
betrekking tot assistentie in een Gezin, als Jufvrouw van
Gezelschap of tot verpleging eener bejaarde Dame. Zij
stelt minder prijs op een hoog Salaris, dan op eene kie-
sche, minzame, christelijke behandeling. Zelfs is zij,
zoo noodig, tot eene geldelijke tegemoetkoming bereid.
Adres met Brieven franco, onder Letter F. bij J. H. en
G. VAN HETEREN, Boekverkoopers, Hartenstraat K. K.
601, te Amsterdam.

** Men vraagt ten spoedigste in een der Hoofdsteden,
eene **JUFVROUW**, P. G., bekwaam als *Coupeuse* voor
het vak van Japons, Mantels en Mantilles. Alleen komen
de genen in aanmerking, welke bewijzen van bekwaam-
heid kunnen produceren. Men adresseer zich met franco
Brieven, onder Lett. A. A., bij den Boekhandelaar H. A.
FRIJLINK, te Amsterdam.

** Wordt gevraagd voor eene naburige Gemeente,
lieft dadelijk:
Eene bekwaame **NAAIVROUW**,
met christelijke beginselen en zacht humeur. Adres de
Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRAATEN & ZONN, te
's Gravenhage. Brieven franco, gem. T. M.

** Men verlangt met 1 November, eene bekwaame
KINDERMEID, P. G., tusschen 20 en 30 jaren oud,
en van goede getuigschriften voorzien. Brieven franco,
Letter C., adres den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland
te Haarlem.

KINDERMEID.
Bij twee jonge Kinderen wordt verlangd, eene fatsoen-
lijke **KINDERMEID**, P. G. en van middelbare jaren,
gewend om Kinderen te verzorgen en goed kunnende
Naaijen, Mazen, Stoppen en met de Wasch omgaan.
Alleen zij, die meer jaren in eene dergelijke betrekking
zijn werkzaam geweest en goede getuigenissen kunnen
overleggen, zullen in aanmerking komen. Brieven franco,
Letters A. B., bij den Boekh. H. A. TJEENK WILLINK,
te Arnhem.

** Tegen November wordt verlangd, op eene Buiten-
plaats in Gelderland bij Arnhem, eene bekwaame **WERK-
MEID**, van de P. G., voorzien van goede getuigschri-
ften van de eerste Familien, haar vak goed verstaande en
van middelbaren leeftijd. Adres met franco Brieven onder
Lett. S. B., bij de Boekhandelaars Is. An. NIJHOFF
en ZONN, te Arnhem.

** Wordt gevraagd tegen November, bij een Heer *alleen*:
Eene bekwaame **DIENSTMEID**, P. G., bekend met te
geschikt voor alle Huiswerk. Brieven franco onder Lett.
H., bij de Boekhandelaars J. NOORDUYN & ZONN, en
Gorinchem.

**TE ROTTERDAM
LIGT IN LADING
NAAR
BATAVIA,**
om 15 September te vertrekken,
mede voor PASSAGIERS,
waartoe hetzelfde uitmuntend is ingerigt, het Ned. Barkschip
DOROTHEA HENRIETTA,
Kapt. D. SMIT.
Adres HUDIG & BLOKHUIJZEN en KUYPER, VAN
DAM & SMEER.

M. H. F. COHEN, *Dentiste, te
Amsterdam, zal
Maandag den 3^{den}
September te Haar-
lem, zijn te spreken en ook te ontbieden, in het Hôtel
"de Leeuwik", van Mevrouw QUINTERNE, over het
vervaardigen van transparante KUNSTSTANDEN en ge-
heele BATELIERS, volgens het sijstema van *Fattel*,
zal te Arnhem zijn, Woensdag den 5^{den} dezer, in het Hô-
tel des Pays-Bas, van den Heer HOLTUS.*

** Op een lief, niet verre van den Spaarweg gelegen
Dorp in Zuid-Holland, wordt bij eene fatsoenlijke Weduwe,
aan eene Dame of een Heer, **KOST** en **INWONING**,
met vrije Wandelings in den Tuin, tegen een matig
jaar- of maandgeid aangeboden. Brieven franco, sub. Lett.

Te Koop uit de Hand:

De helft in een welbeklante goed onderhouden **WIND-KOORNMOLEN**, welk een goed burgerlijk bestaan opleverd, staande in een der volkrijkste Steden van Zuid-Holland. *Franso* te bevragen bij P. YPERLAAN, Mr. Timmerman, te Voorschoten.

TE KOOP!

Eene bloeiende, sedert jaren gevestigde **BOEK- en PAPIERHANDEL**, benevens **BOEKBINDERIJ**, **LEESBIBLIOTHEEK ENZ.**, een en ander een goed bestaan opleverende. Brieven *franco*, Lett. A. A. A., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

** In eene Stad in Zeeland, wordt ter overneming aangeboden, eene welbeklante **MODE-WINKEL**, waarvan het Huis staande op een der beste stonden der Stad, tevens te Huur is. Brieven *franco* bij den Heer LUCAS, Wagenstraat te 's Hage.

BOERDERIJ.

Wordt **TE KOOP** gevraagd, eene **BOERDERIJ**, van middelmatige zware Klei- of Leisingrondt, 40 & 50 Bunders groot, waaronder $\frac{2}{3}$ goed Weiland, liggende in de Provincie Gelderland gelegen, in de nabijheid van eene Stad of Dorp. Adres onder Lett. A. B., bij Wed. I. ELLERMAN, Amsterdam. Brieven *franco*.

** **VERKOOPING** aan de Haarlemmer-Liede, voor de R. C. Pastorie, van den Inboedel van wijlen de Wel-Eerwaarde Heer A. HENNERE, in leven Pastoor dezer Gemeente.

EVANGELIUM en **SARLET**, zullen ten overstaan van de te Haarlem residentende Notaris **VAN NEEUWEN**, Verkoopen: Op Vrijdag den 7^{den} September 1860, bovengenoemde **INBOEDEL**, bestaande in: een IJkenhout Kabinet, Mahonijhouten Secretaire, Linnen- en Penantkastje, ronde-, Schuif- en andere Tafels, Stoelen met zwarte Zittingen en diverse Meubelen, Spiegels, room geconleurd Aardewerk, Glas-, Verlakt-, Koper- en IJzerwerk, Tafel-, Bed- en Lijfjinnen, goed gevulden Bedden, Dekens en Gordijnen, Vloerleeden, Karpetten en wat verder te Koop zal worden aangeboden; Goud- en ander Zilverwerk, enz. Den 6^{den} September van 10 tot 4 ure te zien.

** **W. J. ELSNORST**, Makelaar, zal op Zaterdag den 1sten September 1860, des avonds na vijf ure in het Logement „de Gouden Leeuw“, in de Zijlstraat te Haarlem, in publieke veiling brengen en Verkoopen, ten overstaan van den Notaris **C. J. G. DE BOOY**:

Een hecht, sterk en weldoortimmerd **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen aan de o. z. van de Kleine Houtstraat, nabij de Lange Hofststraat te Haarlem, get. W. 2 N°. 818, Kad. Sect. Litt. D. N°. 500, Huis en Erf groot 52 Ellen.

Ten overstaan van den Notaris **Mr. C. GERLINGS**: Een **WINKELHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen in de St. Anthoniestraat op den hoek van de Heerenvest te Haarlem, get. W. 2 N°. 726, Kad. Sect. Litt. D. N°. 2505, Huis en Erf groot 79 E.

Breder bij Biljetten omschreven. Nadere informatie zijn te bekomen bij bovengemelden Makelaar. De Bewijzen van Eigendom en Veilconditien, liggen ter visie ten Kantore van den Notarissen voornoemd.

** **H. C. TOMBERGH**, Makelaar, zal op Zaterdag den 1sten September 1860, des avonds na vijf ure, in het Logement „de Gouden Leeuw“, in de Zijlstraat, te Haarlem, in publieke veiling Verkoopen, ten overstaan van de Notarissen **Mr. F. J. J. VAN NEEUWEN** en **Mr. H. A. F. D. VAN NEEUWEN**:

N°. 1. Een **PAKHUIS**, met afzonderlijk opgaande en verhuurd wordende **BOVENWONING** en **ERVE**, staande en gelegen aan de Oostzijde van den Burgwal te Haarlem, get. Wijk 2, N°. 543, Kad. Sectie D, N°. 2583, groot 1 Roede, 15 Ellen.

Ten overstaan van den Notaris **Mr. H. A. F. D. VAN NEEUWEN**: N°. 2. Een **HUIS**, **ERVE** en **TUIN**, alleraangenaamst gelegen aan de Westzijde van den Heeren- of Wagenweg, even buiten, doch onder de Jurisdietie der Stad Haarlem, get. Buiten Quart. 3, N°. 93, Kad. Sectie F, N°. 1661, groot 1 Roede, 95 Ellen.

N°. 3. Een **HUIS**, **PAKHUIS** en **ERVE**, ingerigt tot **Broodbakkerij**, met eenen uitgang aan het Korte Spaarne, staande en gelegen aan de Noordzijde van de Achterstraat, bij de Korte Brug, get. Wijk 2, N°. 228, Kad. Sectie D, N°. 2127, groot 67 Ellen.

N°. 4. Een **HUIS**, met annex **PAKHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen aan Westzijde van den Burgwal, get. Wijk 2, N°. 376, Sectie D, N°. 2372, groot 3 Roeden, 80 Ellen.

N°. 5. Een **HUIS** en **ERVE**, aan de Westzijde van de Lange Lakenstraat, get. Wijk 4, N°. 561, Sectie C, N°. 1735, groot 1 Roede, 25 Ellen.

N°. 6. Een **HUIS** en **ERVE**, aan de Noordzijde van de St. Ursula Steeg, get. Wijk 5, N°. 557, Kad. Sectie C, N°. 459, groot 41 Ellen.

N°. 7. Eene **GRAFSTEDEN**, op de Algemeene Begraafplaats der Stad Haarlem, onder de Gemeente Schooten en Gehuchten, bevattende de oppervlakte van een Graf, in het Zuiderdeel, get. N°. 24 B.

Breder bij Biljetten omschreven. Nadere informatie bij bovengemelden Makelaar. De Bewijzen van Eigendom en Veilconditien, zullen drie dagen voor en op den Verkoopdag te zien liggen, ten Kantore van de Notarissen voornoemd.

** **PUBLIEKE VERKOOPING**, te Vriesekoop, Gemeente Leymuider, ten Overstaan van wijlen den Heer Jan Treur, op Donderdag den 6^{den} September 1860, des morgens ten 10 ure, en zoo noodig den volgenden dag, van 16 beste Melkgevend **KOELEN**, **VARSENEN**, **1 PRAD**, diverse **RUPTEGEN** en goed onderhouden **BOUWERIJ GEREDESCHAPEN**, **MEUBELN** en hetgeen meer ter Verkoop zal worden aangeboden; breder bij Biljetten omschreven en waaromtrent nadere informatie zijn te bekomen, ten Kantore van de Notarissen **G. D. BOERLAGE**, te Uithoorn en **J. B. KEM-PENAAR**, te Woubrugge.

CLASSISCH WOORDENBOEK

VAN **KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN**, NAAM

Dr. Friedrich Lubker's

Reallexicon des Classischen Alterthums,

VERTAALD EN BEWERKT DOOR

Mr. J. D. van Hoëvell,

Rector van 't Gymnasium te Dordrecht.

Prijs, ingenaaid f 9.50 en Gebonden in Heel Linnen Stempelband f 10.—

** **PUBLIEKE VERKOOPING**, in het Logement te Sandpoort, op Vrijdag 7 September 1860, des morgens om 10 ure, ten overstaan van den Notaris **C. SCHREUDER**, te Velsen, van:

Het **LANDGOED JAGTLUST**, bestaande in hooge en lage zeer wilde, beplante en onbeplante Duingronden, Wei-, Teellanden en Bosschen, met weinig groeiende opgaande Boomen en Hakhout, Mestuin en Bobingard, mitsgaders Huizinge, alles alleraangenaamst en voor de Jagt bijzonder goed gelegen, onder de Gemeenten Velsen en Bliswoude, bij de Buine van Bredaerode en het Velseveld, te zamen groot 52 Bunders, 90 Roeden, 20 Ellen.

Eerst in 3 Percelen en daarna in Massa, zoodanig als dezelve breder bij Biljetten omschreven en dagelijks te bezichtigen zijn, mits voorzien van een Toegangsbillet door voornoemden Notaris ondertekend.

De bewijzen van Eigendom en acte van Veilconditien zullen 4 dagen vóór en op den Verkoopdag ter visie liggen, ten Kantore van den Notaris **C. Schreuder**, te Velsen, bij wien op *franco* aanvraag nadere informatie te bekomen zijn.

** Men is voornemens, om op Dingsdag den 11^{den} September 1860, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van **L. Semens**, Kastelein te Oosterblokker, ten overstaan van den te Hoorn residentenden Notaris **J. KOPPEL**, in publieke Veiling te Verkoopen, een hecht, sterk en grootendeels nieuw betimmerd **BURGERHUIS** en **ERF**, staande en gelegen te Oosterblokker, Kadastraal Sectie B. N°. 123, groot 10 Roeden, 70 Ellen; des verkiezende van den Kooper, om het met of zonder de Apotheek aan te nemen. *Franso* te bevragen bij en ten Kantore van opgemelden Notaris **Koppes**, aan het Groot Noord te Hoorn.

** **J. BOLDINGH**, Makelaar te Hoorn, zal ten overstaan van den te Avenhorn residentenden Notaris **J. C. PAN**, op den 12^{den} September 1860, in het Noord-Hollandsche Koffijhuis van **A. Hoove**, te Hoorn, des avonds ten 7 ure, in publieke Veiling ten Verkoop presenteren:

Een hecht, sterk en weldoortimmerd **WINKELHUIS**, de van ouds bekende **KLEINE CAPEL**, staande op een der volkrijkste standen te Hoorn, waarin sedert onheugelijke jaren is en nog wordt uitgeoefend, de **Kruidentiers- en Tabaks-Affaire**. Een gedeelte der Kooppeningen kan onder Hypothecair verband op het Perceel gevestigd blijven.

Nadere informatie zijn te bekomen, bij bovengenoemden Makelaar en Notaris.

Publieke Verkoop,

op Maandag den 17^{den} September 1860, des voormiddags ten elf ure, ten Raadhuis van Alkemade, aan de Oude Wetering, van eenen sterk gebouwd achtkant **WILZELMOLEN**, met Riet gedekt, en op Steenen Voetingsmuur, die 6,10 El over de vlakke velden meet, vorende eene vliet van 18,4 El, aan eene houten as van 0,86 El; de Vliet en Houten Kijp, zijn kort geleden vernieuwd, hebbende de vijzel 1,15 El Diameter, 22° Helling, 5 Ellen lengte beschoeping, met 3 draden, en opmaling van 1,80 El, die echter bij mogelijke verhooging der voeting en vliet vergroting tot 2,50 El, te brengen zou zijn, om den goeden staat van het gaande werk. Staande ter dagelijkse bezigtiging op den Ringdijk van den Haarlemmermeer-Polder, nabij de Leeghwater, als zijnde door overneming van het water in dien polder, thans buiten dienst.

De Voorwaarden der verkoop, liggen ter Lezing, ter Secretarie van de Gemeente Alkemade aan de Oude Wetering, alle werkdagen, van des morgens 10 tot des namiddags 1 uur, alwaar tevens nadere inlichtingen zijn te bekomen.

ALGEMEENE LAND- EN ZEEKAART,

VAN DE **NEDERLANDSCHE OVERZEEISCHE BEZITTINGEN MET HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN IN EUROPA.**

OP DE SCHAAL VAN 1,300,000. OPGEDRAGEN AAN DEN HEER GENERAAL-MAJOR **J. W. WALTHER**, Gouverneur der Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landnagt.

Door **Z. M. den Keizer van Oostenrijk** met de Gouden Medaille vereerd.

Naar de beste bronnen onder deskundig toezigt zamengesteld en geteekend door **A. J. BOGAERTS**, Lithograaf, werkzaam aan voornoemde Akademie. **BREDA 1857.**

De kaart kan als overzeeler in Oost-Indien gebruikt en door hen, die in onze Overzeesche Bezittingen belang stellen, met vrucht geraadpleegd worden, terwijl zij tevens bij het onderwijs in de aardrijkskunde van veel nut kan zijn. In zes bladen 10° N. B., 15° Z. B., 93° W. L., 144° Oosterlengte.

Wordt niet in commissie verzonden, maar is op *franco* aanvraag a' contant te bekomen bij **A. J. BOGAERTS**, Lithograaf.

In het zwart f 8,00; gekleurd f 10,00
Opmaat f 11,00, „ f 13,00
Van alle latere aanvullingen en inlichtingen, wordt tot op het afdrucken der kaart, gebruik gemaakt; zoodat de laatste correcties er altijd op worden bijgebracht.

DE AARDBOL.

EENE NATUURELIJKE GESCHIEDENIS DER AARDE EN HARER BEWONERS, NAAR HET HOOGDUITSCH VAN **Dr. G. H. OTTO VOLGER.**

DOOR **T. C. WINKLER.** Met 270 Houtgravuren. Prijs f 4,80.

In dit werk wordt de „natuurlijke Geschiedenis der Aarde en harer Bewoners“ op eene levendige, heldere en algemeen verstaanbare wijze geschied. Het ingewikkelde van het onderwerp heeft niet verhinderd, dat het geheel een hoogst onderhoudend Werk is, welks waarde zeer wordt verhoogd door de Afbeeldingen, met welke de tekst is versierd en verduidelijkt.

MIDDELBAAR- EN LAGER ONDERWIJS.

Door **J. M. VAN 'T HAAFF**, zijn uitgegeven de navolgende School- en Leerboeken:

BUDDINGH, (D.) Alemannia. Deutsches Lesebuch. Baden-Hain. Theorie und Bildungsgeschichte der Deutschen Literatur, nebst Auswahl Deutscher Gedichte nach den Dichtungsarten geordnet. vroeger f 2,90 nu f 2,00.

Uebungsbuch. 2te verbesserte Auflage. **HEYSE**, (Dr. J. C. A.) Leitfaden zum gründlichen Unterricht in der Deutschen Sprache. Theontonia. Practisches Uebungsbuch. **KAARTJES** voor Europa en Nederland, ter gebruik bij het Aardrijkskundig Onderwijs. Op carton, nieuwe uitgave, 4e met de noodige Aanhwijzing in kl. 8°. van Europa en Nederland, met de noodige Aanhwijzing ten gebruike bij het Aardrijkskundig Onderwijs voor eerstbeginners. Op carton, 11e verbeterde druk, 4e. van Azië en Afrika, met de noodige Aanhwijzing ten gebruike bij het Aardrijkskundig Onderwijs. Op carton, 4e druk, 4e. van Amerika en Australië, met de noodige Aanhwijzing ten gebruike bij het Aardrijkskundig Onderwijs. Op carton, 3e druk, 4e.

NEUMAN, (J. C.) Vijftig Kinderbrieven om door kinderen beantwoord te worden. Eene oefening in het leeren stellen van brieven. Nieuw Schoolboek over de Geschiedenis van ons Vaderland, op eene eenigzins volledige wijze, naar de tegenwoordige behoefte eener lagere school behandeld. (In 2 Stukjes.) Ieder Stukje (Van dit schoolboek zijn reeds duizenden Ex. verkocht. Op vele Scholen in ons Vaderland is het ingevoerd.)

VOLCKE, (Dr. C. W.) Opstellen ter vertaling in het Latijn, voor Etymologie, zoowel als Syntaxis. Vijf Stukjes. — Per Stukje. (Het gunstig oordeel deze Opstellen te beurt gevallen, maakte reeds een tweede druk van het 1° stukje noodzakelijk.)

VOLCKE, (Dr. C. W.) Latijnsch Leesboek voor de lagere klasse. **VOLCKE**, (Dr. C. W.) Alphabetische Naamlijst ten gebruike bij het onderwijs in de Aardrijkskunde.

ALGEMEENE GESCHIEDENIS VOOR DE SCHOLEN,

DOOR **J. C. NEUMAN**, Schrijver van het „Nieuw Schoolboek over de Geschiedenis van ons Vaderland.“ 3 Deelen f 8,70.

** Door **J. C. DE BUISSONJE**, te Nieuwe-Diep, wordt met buitengewoon succes gedebiteerd: **MEMORANDUM VOOR DES STUDDICIEN ZEE-OFFICIEREN**; door **P. A. VAN REES**, Luitenant ter Zee 1° Klasse, en **P. M. BRUTEL de RIVIERE**, Luitenant ter Zee 1° Klasse, tit. Leenaar, van een Kon. Inst. voor de Marine, met 283 Figuren en 8 Kaarten, gebonden in linnen Prachtband. Prijs f 8,75.

Men leze de gunstige recensie van dit veel omvattend Boek, voorkomende in de Verh. en Berigten betrekkelijk het Zeewezen jaarg. 1860, N°. 1.

GESCHIEDENIS DES VADERLANDS,

voor Gymnasien en Instituten, met 3 Kaarten, door **W. A. ELLERTS**, 2° druk. f 2,10.

BEKNOPT OVERZICHT VAN DE GESCHIEDENIS DES VADERLANDS,

door **W. A. ELLERTS**, 4° druk. f -60. *Bovengenoemde werken worden met buitengewoon succes gedebiteerd door den Boeker **A. J. VAN DEN SIGTEN-HORST**, te Deventer, die mede alomt verzoonden heeft.*

VOORLOOPER VAN ALLE REKENBOEKEN

of Rekenboekje voor Kinderen van 6—9 jaar. f -15. Te Haarlem, bij **JOE ENSCHEDE EN ZONEN**.